

31989R1553

7.6.1989.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 155/9

UREDBA VIJEĆA (EEZ, EURATOM) br. 1553/89**od 29. svibnja 1989.****o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost**

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 209.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 183.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EEZ, Euratom) 88/376 od 24. lipnja 1988. o vlastitim sredstvima Zajednica⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,uzimajući u obzir prijedlog Komisije⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta⁽³⁾,uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda⁽⁴⁾,budući da se na temelju članka 14. Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 2892/77 od 19. prosinca 1977. kojom se, u pogledu vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost, provodi Odluka od 21. travnja 1970. o zamjeni financijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica⁽⁵⁾, kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZUČ, EEZ, Euratom) br. 3735/85⁽⁶⁾, primjenjuje tijekom prijelaznog razdoblja koje završava 31. prosinca 1988.;

budući da se odredbe koje se odnose na konačni jedinstveni režim ubiranja sredstava iz poreza na dodanu vrijednost, dalje u tekstu „sredstva PDV-a”, i detaljna pravila za provedbu tog režima trebaju primjenjivati od 1. siječnja 1989.;

budući da bi trebalo izabrati prihodovnu metodu kao jedinu konačnu metodu za određivanje osnovice sredstava PDV-a zbog toga što je pouzdana i primjenjuje se u većini država članica;

budući da se odredbe Uredbe (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 2892/77 mogu zadržati, osim ako više nisu neophodne ili ih je potrebno izmijeniti s obzirom na stečeno iskustvo;

budući da je iskustvo stečeno u provedbi postupaka za ispravljanje izvješća ukazalo na potrebu za razjašnjavanjem njihova područja primjene, određujući da je općenito primjenjivo na sve ispravke;

budući da države članice trebaju Komisiji osigurati podatke u vezi s postupcima koje primjenjuju za upis poreznih obveznika i određivanje i ubiranje PDV-a kao i o rezultatima njihovih sustava kontrole PDV-a; budući da bi Komisija trebala razmotriti, zajedno s određenom državom članicom, jesu li moguća poboljšanja ovih postupaka s obzirom na poboljšanje njihove efektivnosti; budući da bi Komisija trebala svake tri godine podnijeti izvješće o postupcima koji se primjenjuju u državama članicama kao i o bilo kakvim razmatranim poboljšanjima;

uzimajući u obzir ovlasti Revizorskog suda na temelju članka 206.a Ugovora o EEZ-u i članka 180.a Ugovora o Europskoj zajednici za atomsku energiju,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

Opće odredbe

Članak 1.

PDV-a računaju se primjenjujući jedinstvenu stopu, određenu u skladu s Odlukom 88/376/EEZ, Euratoma, na osnovicu utvrđenu u skladu s ovom Uredbom.

GLAVA II.

Područje primjene

Članak 2.

1. Osnovica sredstava PDV-a utvrđuje se iz oporezivih transakcija iz članka 2. Direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza⁽⁷⁾ kako je zadnje izmijenjena Odlukom 84/386/EEZ⁽⁸⁾, osim transakcija koje su izuzete prema člancima 13. do 16. te Direktive.⁽¹⁾ SL L 185, 15.7.1988., str. 24.⁽²⁾ SL C 128, 17.5.1988., str. 4. i SL C 15, 19.1.1989., str. 11.⁽³⁾ SL C 309, 5.12.1988., str. 30.⁽⁴⁾ SL C 191, 20.7.1988., str. 3.⁽⁵⁾ SL L 336, 27.2.1977., str. 8.⁽⁶⁾ SL L 356, 31.12.1985., str. 1.⁽⁷⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1.⁽⁸⁾ SL L 208, 3.9.1984., str. 58.

2. Za potrebe primjene stavka 1. sljedeće se uzima u obzir za utvrđivanje sredstava PDV-a:

- transakcije koje, u skladu s člankom 28. stavkom 2. Direktive 77/388/EEZ, podliježu izuzeću s povratom poreza plaćenog u prethodnoj fazi,
- transakcije koje države članice nastavljaju oporezivati na temelju članka 28. stavka 3. točke (a) Direktive 77/388/EEZ,
- transakcije koje države članice nastavljaju izuzimati na temelju članka 28. stavka 3. točke (b) Direktive 77/388/EEZ,
- transakcije oporezive na temelju prava izbora koje države članice daju poreznim obveznicima na temelju članka 28. stavka 3. točke (c) Direktive 77/388/EEZ.

3. Odstupajući od odredaba stavka 1. države članice imaju mogućnost da, u svrhu utvrđivanja sredstava PDV-a, ne uzimaju u obzir transakcije poreznih obveznika čiji godišnji promet, utvrđen u skladu s pravilima navedenim u članku 24. stavku 4. Direktive 77/388/EEZ, ne prelazi 10 000 ECU, preračunan u nacionalnu valutu po prosječnoj stopi za financijsku godinu koja se uzima u obzir. Države članice mogu iznose koji proizlaze iz takvog preračuna zaokružiti na 10 % veći ili manji iznos.

GLAVA III.

Način izračuna

Članak 3.

Ne dovodeći u pitanje članke 5. i 6., osnovica sredstava PDV-a za određenu kalendarsku godinu izračunava se dijeljenjem ukupnog neto prihoda od PDV-a ubranog od strane te države članice tijekom te godine po stopi po kojoj je PDV obračunan tijekom navedene godine.

Ako se u državi članici primjenjuje više od jedne stope PDV-a, osnovica za sredstva PDV-a izračunava se dijeljenjem ukupnog neto prihoda od PDV-a ubranog po ponderiranoj prosječnoj stopi PDV-a. U tom slučaju država članica izračunava ponderiranu prosječnu stopu na četiri decimalna mjesta, zajedničkom metodom određenom u članku 4. Takva ponderirana prosječna stopa izražava se kao postotak.

Članak 4.

1. Kako bi se izračunali ponderi različitih stopa iz članka 3. države članice prema primijenjenoj stopi PDV-a razvrstavaju sve transakcije oporezive prema nacionalnom zakonodavstvu i koje stranci ne daju pravo na odbitke od PDV-a, uzimajući u obzir članak 17. Direktive 77/388/EEZ, i potrošnju poljoprivrednika, koji imaju pravo na paušalnu naknadu, na poljoprivrednim gospodarstvima i njihovu izravnu prodaju krajnjim potrošačima.

Stope PDV-a koje se koriste za potrebe takvog izračuna su one koje, u skladu sa stavkom 7., utječu na prihod od PDV-a ubran tijekom godine koja je u pitanju.

Transakcije koje, na temelju članka 28. stavka 2. Direktive 77/388/EEZ, podliježu izuzimanju s povratom poreza plaćenog u prethodnoj fazi smatraju se transakcijama oporezivim po nultoj stopi.

2. Raspodjela po stopama PDV-a primjenjuje se na sljedeće kategorije, ako podliježu PDV-u bez odbitaka:

- krajnja potrošnja privatnih kućanstava, uključujući potrošnju poljoprivrednika, koji imaju pravo na paušalnu naknadu, na poljoprivrednim gospodarstvima i njihova izravna prodaja krajnjim potrošačima,
- intermedijarna potrošnja od strane privatnih neprofitnih ustanova i javne uprave,
- intermedijarna potrošnja od strane drugih sektora,
- bruto investicije u fiksni kapital privatnih neprofitnih ustanova i države,
- bruto investicije u fiksni kapital ostalih sektora,
- komunalno uređeno i neuređeno građevinsko zemljište, kako je definirano u članku 4. stavku 3. točki (b) Direktive 77/388/EEZ,
- transakcije koje uključuju zlato, osim zlata za industrijsku uporabu,

a koje se izvršavaju na području iz članka 3. Direktive 77/388/EEZ u vezi s dotičnom državom članicom.

3. Za potrebe raspodjele krajnje potrošnje, potrošnja na poljoprivrednom gospodarstvu od strane poljoprivrednika koji imaju pravo na paušalnu naknadu i njihova izravna prodaja krajnjim potrošačima podliježu stopi koja je jednaka plaćenim pristojbama.

4. Raspodjela transakcija po statističkim kategorijama primjenjuje se korištenjem podataka preuzetih iz nacionalnih računa pripremljenih u skladu s Europskim sustavom integriranih ekonomskih računa (ESA). Kako bi se izračunala osnovica vlastitih sredstava PDV-a za bilo koju financijsku godinu, navode se nacionalni računi za zadnju godinu, ali onu prije te fiskalne godine.

Državi članici može se odobriti da u skladu s postupkom predviđenim člankom 13. koristi podatke koji se odnose na neku drugu godinu, ali najranije petu godinu prije predmetne fiskalne godine.

5. U svrhu određivanja transakcija koje podliježu PDV-u bez odbitaka i primjenjujući raspodjelu po stopi PDV-a, države

članice mogu uputiti na podatke preuzete iz izvora koji dopunjuju ESA-u i mogu joj se prilagoditi, tj. ponajprije iz internih nacionalnih računa ako oni osiguravaju potrebnu raspodjelu ili, ako to nije slučaj, iz nekog drugog prikladnog izvora.

6. Kako bi se utvrdio ponder svake stope, države članice izračunavaju odnos između vrijednosti transakcija na koje se ta stopa primjenjuje i ukupne vrijednosti svih transakcija.

7. Ako država članica izmijeni stopu PDV-a koja se primjenjuje na sve ili neke transakcije ili porezni tretman za određene transakcije, na takav način da to utječe na ubrani prihod od PDV-a, onda ona mora izračunati novu ponderiranu prosječnu stopu. Nova ponderirana prosječna stopa važi za prihod koji proizlazi iz primjene izmijenjene stope ili poreznog tretmana.

Odstupajući od odredbi prvog podstavka, države članice mogu računati jedinstvenu ponderiranu prosječnu stopu. U tu se svrhu transakcije u vezi s kojima je izmijenjena stopa ili tretman dodjeljuju se starim i novim stopama ili starim i novim postupcima *pro rata temporis*, pri čemu se uzima u obzir prosječno vrijeme koje je proteklo između stupanja na snagu nove stope ili tretmana i ubiranja prihoda koji iz njih proizlaze, izračunano za cijelu godinu koja je u pitanju. Takvo prosječno razdoblje se može zaokružiti na puni mjesec.

Članak 5.

1. Za potrebe primjene članka 3. države članice, ako je to prikladno, dodaju ubranom prihodu iznos koji odgovara ukupnom PDV-u koji bi bio ubran da nije bilo primjene sustava stupnjevanje porezne olakšice na temelju članka 24. stavka 2. Direktive 77/388/EEZ.

2. Prihod koji država članica ubere ispravlja se ako stalni postotak paušalne naknade utvrđen člankom 25. stavkom 3. Direktive 77/388/EEZ i važeći za transakcije koje provode poljoprivrednici koji imaju pravo na paušalnu naknadu ne odgovara postotku plaćenih PDV pristojbi koji se stvarno primjenjivao za takve transakcije izuzev onih koje se odnose na potrošnju na poljoprivrednim gospodarstvima i izravnu prodaju konačnim potrošačima tijekom dotične godine. Iznos ispravka jednak je razlici između dva postotka.

Članak 6.

1. Za potrebe primjene članka 2. stavka 1. na transakcije koje provode porezni obveznici čiji godišnji promet prelazi 10 000 ECU, ali koji su izuzeti prema članku 24. stavku 2. Direktive 77/388/EEZ kao i na slučajeve navedene u stavku 2., države članice utvrđuju osnovicu PDV sredstava iz poreznih

prijava obveznika u skladu s člankom 22. iste Direktive ili, kada nema prijave ili prijava ne sadrži potrebne podatke, iz prikladnih podataka kao što su druge porezne prijave, stručna izvješća ili potpune statističke serije.

2. Za potrebe primjene druge, treće i četvrte alineje članka 2. stavka 2.:

— s obzirom na transakcije navedene u Prilogu E Direktivi 77/388/EEZ koje države članice i dalje oporezuju prema članku 28. stavku 3. točke (a) iste Direktive, države članice izračunavaju osnovicu sredstava PDV-a kao da su takve transakcije izuzete od poreza,

— s obzirom na transakcije navedene u Prilogu F Direktivi 77/388/EEZ koje države članice i dalje izuzimaju od poreza na temelju članka 28. stavka 3. točke (b) iste Direktive, države članice izračunavaju osnovicu sredstava PDV-a kao da su takve transakcije oporezovane,

— s obzirom na transakcije navedene u stavku 1. točki (a) Priloga G Direktivi 77/388/EEZ koje se oporezuju na temelju mogućnosti koju države članice daju poreznim obveznicima na temelju članka 28. stavka 3. točke (c) navedene Direktive, države članice izračunavaju osnovicu sredstava PDV-a kao da su te transakcije izuzete od poreza.

3. Prema postupku predviđenom člankom 13. država članica može biti ovlaštena:

— da pri izračunu osnovice sredstava PDV-a ne uzima u obzir:

(a) jednu ili više kategorija transakcija navedenih u Prilogu E, F i G Direktivi 77/388/EEZ na koje se primjenjuje stavak 2. ovog članka;

(b) iznos koji odgovara porezu koji bi bio ubran da se nije primijenio sustav stupnjevanje porezne olakšice na temelju članka 24. stavka 2. Direktive 77/388/EEZ;

— ili izračunati osnovicu sredstava PDV-a u slučajevima navedenim pod (a) i (b) upotrebljavajući približne procjene,

ako bi točan izračun osnovice za sredstva PDV-a u tim slučajevima vjerojatno uključivao upravne izdatke koji ne bi bili opravdani u odnosu na učinak istih transakcija na ukupnu osnovicu sredstava PDV-a dotične države članice.

4. Kada država članica primjenjuje drugi podstavak članka 17. stavka 6. i članka 17. stavka 7. Direktive 77/388/EEZ kako bi ograničila ostvarenje prava na odbitak, osnovica vlastitih sredstava PDV-a može se odrediti kao da takvo pravo na odbitak nije bilo ograničeno.

Prethodni podstavak primjenjuje se u odnosu na drugu točku članka 17. stavka 6. Direktive 77/388/EEZ samo u pogledu kupovine naftnih proizvoda i putničkih vozila u poslovne svrhe kao i izdataka koji se odnose na leasing i najam te održavanje i popravak takvih automobila.

5. Kada država članica priznaje povrat poreza na temelju članka 6. Direktive Vijeća 69/169/EEZ od 28. svibnja 1969. o usklađivanju odredbi utvrđenih zakonom ili drugim propisom koji se odnosi na izuzeće od poreza na promet i trošarina na uvoz kod međunarodnih putovanja⁽¹⁾ kako je zadnje izmijenjena Direktivom 89/194/EEZ⁽²⁾, oporezivi iznos transakcija koje dovode do takvih povrata po potrebi se oduzima od osnovice sredstava PDV-a.

GLAVA IV.

Odredbe koje se odnose na računovodstvo i pripremanje vlastitih sredstava

Članak 7.

1. Do 31. srpnja države članice Komisiji šalju izvješće o ukupnom iznosu osnovice sredstava PDV-a za proteklu kalendarsku godinu, izračunane u skladu s člankom 3., a na koji se primjenjuje stopa navedena u članku 1.

2. Izvješće sadrži sve podatke koji su korišteni kako bi se utvrdila osnovica i koji su potrebni za nadzor iz članka 11. Izvješće mora zasebno prikazati osnovicu koja proizlazi iz transakcija navedenih u članku 5. i članku 6. stavcima 1. do 4.

3. Podaci koji se koriste za određivanje osnovice moraju biti najnoviji podaci dostupni u vrijeme sastavljanja izvješća.

Članak 8.

Države članice šalju Komisiji procjenu osnovice sredstava PDV-a do 15. travnja svake godine za sljedeću financijsku godinu.

Članak 9.

1. Svaki ispravak izvješća iz članka 7. stavka 1. koji se odnosi na prethodnu fiskalnu godinu, iz bilo kojeg razloga, provodi se u dogovoru između Komisije i dotične države članice.

Ako država članica nije suglasna, Komisija nakon ponovnog razmatranja predmeta poduzima sve mjere koje smatra potrebnima za pravilnu primjenu ove Uredbe.

Svi ispravci uključuju se u skupna izvješća od 31. srpnja koja mijenjaju prethodna izvješća za dotične financijske godine.

2. Nakon 31. srpnja četvrte godine od dotične financijske godine ne mogu se izvršavati ispravci godišnjih izvješća

navedeni u članku 7. stavku 1., osim ako se ne odnose na pitanja prethodno najavljena od Komisije ili dotične države članice.

GLAVA V.

Odredbe u vezi s nadzorom

Članak 10.

1. Do 30. travnja svake fiskalne godine države članice obavještavaju Komisiju o rješenjima i njihovim izmjenama čije usvajanje one predlažu kako bi se utvrdila osnovica sredstava PDV-a za svaku od kategorija transakcija navedenih u članku 5. i članku 6. stavcima 1. do 4. navodeći, ukoliko je potrebno, prirodu podataka koje oni smatraju prikladnima i procjenu vrijednosti osnovice za svaku od tih kategorija transakcija.

U roku 30 dana, Komisija šalje drugim državama članicama gore navedene podatke koje je primila od svake države članice.

2. Komisija razmatra predložena rješenja i izmjene u skladu s postupkom navedenim u članku 13.

Članak 11.

1. U pogledu sredstava PDV-a Komisija obavlja nadzor nadležnih tijela država članica. Tijekom tih nadzora Komisija osobito osigurava pravilno obavljanje poslova vezano za centralizaciju procjene osnovice te za određivanje ponderirane prosječne stope iz članaka 3. i 4. kao i ukupno ubranog neto poreza na dodanu vrijednost; također utvrđuje da su podaci prikladno korišteni te da su izračuni izvršeni kako bi se utvrdio iznos PDV sredstava proizišlih iz transakcija iz članka 5. i članka 6. stavcima 1. do 4. u skladu s ovom Uredbom.

2. Uredba Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 165/74 od 21. siječnja 1974. o utvrđivanju ovlasti i obveze dužnosnika imenovanih od Komisije na temelju članka 14. stavka 5. Uredbe (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 2/71⁽³⁾, primjenjuje se na nadzor sredstava PDV-a. Za potrebe primjene članka 5. te Uredbe, smatra se da tamo navedeni podaci mogu biti priopćeni samo onim osobama koje, na temelju svojih dužnosti u vezi s pripremanjem i nadzorom sredstava PDV-a, moraju imati saznanje o takvim podacima.

3. Nakon nadzora iz stavka 1., godišnja izvješća za određenu fiskalnu godinu ispravljaju se kako je to opisano u članku 9.

⁽¹⁾ SL L 133, 4.6.1969., str. 6.

⁽²⁾ SL L 73, 17.3.1989., str. 47.

⁽³⁾ SL L 20, 24.1.1974., str. 1.

Članak 12.

1. Države članice Komisiji dostavljaju podatke u vezi s postupcima koje one primjenjuju za registraciju poreznih obveznika i utvrđivanje i ubiranje PDV-a, kao i s načinima te rezultatima njihovih sustava kontrole PDV-a.
2. Zajedno s dotičnom državom članicom Komisija razmatra mogućnost poboljšanja tih postupaka u smislu poboljšanja njihove efektivnosti.
3. Svake tri godine Komisija sastavlja izvješće o postupcima koji se primjenjuju u državama članicama kao i o razmatranim poboljšanjima.

Komisija prvo takvo izvješće predaje Parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 1991.

Članak 13.

1. Odbor iz članka 20. Uredbe (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 1552/89 ⁽¹⁾ (dalje u tekstu: „odbor”) redovito, na inicijativu Komisije ili na zahtjev države članice, ispituje probleme koji nastaju pri primjeni ove Uredbe.
 2. Države članice koje zatraže odobrenje predviđeno člankom 4. stavkom 4. ili člankom 6. stavkom 3., upućuju svoj zahtjev Komisiji što je prije moguće, a najkasnije 30. travnja za financijsku godinu na koju se odobrenje treba odnositi.
- Predstavnik Komisije podnosi nacrt odluke odboru što je prije moguće, a najkasnije 31. prosinca te fiskalne godine.
3. Na inicijativu Komisije ili na zahtjev države članice odbor razmatra rješenja navedena u članku 10.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. svibnja 1989.

Ako razmatranje odbora otkrije razlike u mišljenima o predviđenim rješenjima, predstavnik Komisije podnosi nacrt odluke odboru što je prije moguće, a najkasnije 31. prosinca one fiskalne godine od koje se rješenje treba primjenjivati.

4. Odbor dostavlja svoje mišljenje o nacrtu odluka navedenih u stavcima 2. i 3. u roku koji predsjednik može odrediti u skladu sa hitnošću dotičnog predmeta, po potrebi i glasovanjem.

Mišljenje se bilježi u zapisniku; dodatno svaka država članica ima pravo zatražiti da se njezino stajalište unese u zapisnik.

Komisija najozbiljnije razmatra mišljenje koje joj dostavi odbor. Obavještava odbor o načinu na koji je njegovo mišljenje razmatrano.

5. Najkasnije 60 dana od dana kada je odbor dostavio svoje mišljenje, Komisija donosi odluku koju priopćava državama članicama.

GLAVA VI.

Završne odredbe

Članak 14.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 1989.

Međutim, ne primjenjuje se na podnošenje ili ispravak izvješća o osnovici sredstava PDV-a za godine koje prethode 1989., a koja su podnesena u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 2892/77, koja ostaje na snazi u pogledu dotičnih izvješća.

Za Vijeće

Predsjednik

C. ROMERO HERRERA

⁽¹⁾ SL L 155, 7.6.1989., str. 1.